

BRIEF VAN DE AUDIT-COMMISSIE (2024) BETREFFENDE HET INSTITUUT VOOR ONTWIKKELINGSBELEID (IOB)

Wij, ondertekenaars van deze brief, zijn leden van de recente onafhankelijke audit commissie die in opdracht van de Vlaamse overheid een evaluatie heeft verricht van de geboekte resultaten door het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid (IOB) in de uitvoering van de beheersovereenkomst voor de periode 2021-2025. Het is vanuit die hoedanigheid, dat we onze grote bezorgdheid willen kenbaar maken omtrent de aangekondigde stopzetting van de kernfinanciering. Dit drastische en abrupte voornemen brengt het degelijk functioneren en zelfs het voortbestaan van de instelling in gevaar. Zeker vanuit een evaluatief oogpunt komt dit besluit over als onbegrijpelijk en ongerechtvaardigd gelet op de excellentie van het instituut en de uitmuntende kwaliteit van het geleverde werk -zoals aangetoond door deze audit (alsook door eerdere evaluaties in 2015 en 2020 en andere domein-specifieke inspecties).

Het getuigt van goed bestuur vanwege overheden dat er rekening wordt gehouden met de resultaten van audits, inzonderheid in tijden waar besparingen nodig zijn en selectiviteit zich opdringt in het besteden van publieke middelen. Dit geldt zeker voor de Vlaamse overheid die het belang van *'evidence-based policymaking'* erkent en sinds jaren tijd en middelen investeert om de evaluatiefunctie degelijk uit te voeren in alle beleidsdomeinen.

Vanuit dit perspectief kan het voornemen van de Vlaamse overheid om de kernfinanciering met onmiddellijke ingang stop te zetten op geen enkele manier verzoend worden met de objectief vastgestelde en indrukwekkende resultaten die het IOB de voorbije twee decennia heeft weten neer te leggen. Het audit rapport 2024 bevat talrijke duidelijke aanwijzingen van de verwezenlijkingen van het IOB in het uitvoeren van haar drieledig mandaat (onderwijs, onderzoek, dienstverlening) tot grote tevredenheid van diverse doelgroepen. Het audit rapport 2024 stelt vast dat het IOB systematisch de verwachtingen van de beheersovereenkomst overtreft, een grote meerwaarde schept als kenniscentrum voor diverse actoren en bijdraagt tot de internationale uitstraling van Vlaanderen. Binnen het kader van ons mandaat als evaluatoren hebben we ook gekeken naar het intern bestuur en geconcludeerd dat het IOB de ter beschikking gestelde middelen heel efficiënt beheert en investeert in de diversificatie van financieringsbronnen.

De audits en andere inspecties tonen verder aan dat het IOB een lerende organisatie is, met grote capaciteit tot vernieuwing en aanpassing aan de nieuwe noden van internationale samenwerking rond globale uitdagingen. Dit heeft ervoor gezorgd dat het IOB een sterke internationale reputatie heeft weten op te bouwen over de jaren heen -met reële expertise en meerwaarde in de productie en verspreiding van strategische kennis rond belangrijke regio's en thema's. De audits erkennen ook het belang van de wereldwijde netwerken van het IOB -onder meer via partnerschappen en haar alumni-werking. Ze verhogen de zichtbaarheid van Vlaanderen en helpen deuren te openen voor het verdedigen van politieke en economische belangen in diverse partnerlanden.

De Vlaamse overheid heeft door haar strategische financiering sinds 2001 een grote bijdrage geleverd tot de groei en evolutie van het IOB tot een gerenommeerde speler die waardevolle publieke goederen en diensten aanlevert. De *'return on investment'* is hoog voor de Vlaamse overheid. Deze langdurige en rendabele investering van publieke middelen wordt nu bedreigd door deze beslissing om de kernfinanciering stop te zetten. Een abrupte koerswijziging die niet berust op een ernstige kosten-baten analyse en een zoektocht naar alternatieve wegen (met een transitieperiode) om besparingen door te voeren in overleg met het IOB en de Universiteit van Antwerpen.

Als auditeurs menen we dat het onze verantwoordelijk is om de resultaten van de evaluatie objectief weer te geven voor de verdere besluitvorming rond dit proces.

Ondertekenaars

Thea Hilhorst, Erasmus University

Bart van de Putte, Universiteit Gent

Jean Bossuyt, Associate Fellow European Centre for Development Policy Management (ECDPM)